

परिशिष्ट अ
बससेवा सुरु करण्यासाठी मार्गदर्शक तत्वे

भाग - १

शाळेचे मुख्याध्यापक / प्राचार्य पालकांना बससेवा सुरु करत असल्याबाबत व बससेवेची आवश्यकता असल्यास विद्यार्थ्यांची तपशिलवार माहिती विवरणपत्रात दर्शविल्याप्रमाणे विद्यार्थी निवास अर्जामध्ये शाळेला कळविण्याबाबत पत्राद्वारे कळवतील.

शाळेला बस व्यवस्थापन कक्षाने करावयाची कार्यवाही

- अ) सर्व विद्यार्थ्यांच्या प्राप्त अर्जावरून वास्तव्याचे क्षेत्र निश्चित करून विद्यार्थ्यांना बसमध्ये घेण्याचे व सोडण्याचे सामायिक थांबे निश्चित करणे.
- ब) शाळेच्या वेळेप्रमाणे बसचे मार्ग व वेळ निश्चित करून हे मार्ग व वेळ तसेच वेळेनुसार बसची वाहतुक होण्याबाबत कंत्राटदारास कळविण्यात येईल.
- क) बसचे थांबे कार्यालयीन संगणकात दर्शविण्यात येईल
- ड) सकाळचे सत्र व दुपारचे सत्रातील विद्यार्थ्यांना पत्तासह माहिती संगणकात दर्शविण्यात येईल.
- इ) विद्यार्थ्यांनी / पालकांनी भरावयाची फीस, बँकेचे माहिती धनादेश क्र. इत्यादि बाबी संगणकात दर्शविण्यात येतील.
- ई) अहवाल – शिक्षकांचा अहवाल, मार्गनिहाय अहवाल, थांब्याचा अहवाल, वर्गनिहाय अहवाल, थकीत फीचा अहवाल तयार करण्यात येईल.

भाग - २

बस सेवेचा कंत्राटदार व बसचा मार्ग निश्चित झाल्यावर विद्यार्थ्यांना पुढील बाबी कळविण्यात येतील.

- १) विद्यार्थ्यांचे नाव, वर्ग, तुकडी निहाय व प्रत्येक विद्यार्थी निहाय बसचा मार्ग कंत्राटदाराचे नाव व देय फी दर्शविणारे विवरणपत्र
- २) मुख्याध्यापक / प्राचार्य पालकांना, बससेवा सुरु करण्याचे पत्र
- ३) फी भरण्याची अनुसूची
- ४) भौतिक क्षेत्राप्रमाणे फी ची निर्धारणा व रचना दर्शविणारे विवरणपत्र
- ५) पालकांनी भरावयाचा बस सेवेसाठी अर्ज
- ६) शैक्षणिक वर्षातील विद्यार्थ्यांची संपुर्ण माहिती दर्शविणारे विवरणपत्र (पालकांना भरून शाळेला परत करावयाचे)
- ७) बसमध्ये विद्यार्थ्यांनी पालन करावयाची नियमावली

भाग - ३

शाळा व कंत्राटदार यांच्यातील सामसायिक प्रमाणित करारपत्र हे रु. १०० एवढे मुद्रांक शुल्क असलेल्या गैरन्यायिक बंधपत्रावर करण्यात येईल यावर शाळेचे मुख्याध्यापक / प्राचार्य कंत्राटदार यांची स्वाक्षरी असेल या करारपत्राची एक प्रत कंत्राटदाराकडे व एक प्रत शाळेकडे असेल. सामायिक प्रमाणित करारपत्र हे पुरक पत्रासह दरवर्षी विहित करण्यात येईल.

निवासी क्षेत्रासह वैयक्तिक माहिती दर्शविणारे विवरणपत्र

विद्यार्थ्याचे नाव
वडिलांचे नाव
आडनाव
वर्ग
तुकडी
घर क्रमांक
इमारत क्रमांक
इमारतीचे क्रमांक
रस्त्याचे नाव
क्षेत्र / पिनकोड
निवासी दूरध्वनी
पालकांचा कार्यालयीन दूरध्वनी
भ्रमण दूरध्वनी

शाळेपासून ते विद्यार्थ्याचे निवासापर्यंत प्रमुख ठिकाणी व मार्ग पुढील उदाहरणप्रमाणे दर्शविण्यात यावे.

अलमाऊट रस्ता, अंधेरी	जोगेश्वरी	हाजीअली	सायन .....
.....	.....	.....	.....
..... इतर	.....	.....	.....

परिशिष्ट - ब

बससेवा सुरु करण्यासाठी मुख्याध्यापक / प्राचार्य यांचे परिपत्रक विषय शालेय बससेवा सन २०११-२०१२

प्रिय पालक,

शाळेच्या जवळ राहणारे विद्यार्थी व ज्याठिकाणी बससेवा पुरविणे शक्य नाही असे विद्यार्थी वगळता इतर ज्या विद्यार्थ्यांना चालू शैक्षणिक वर्षापासून बससेवा आवश्यक आहे अशा विद्यार्थ्यांनी दिनांक ..... पर्यंत शाळेच्या कार्यालयात अर्ज सादर करावेत. कोणत्याही विद्यार्थ्यांसि पुढे दर्शविल्याप्रमाणे शाळेच्या आवारात वैयक्तिक वाहनाने प्रवेश करता येणार नाही. (.....)

उपलब्ध बसमार्ग व ओळख क्रमांक :

ओळखपत्र : प्रत्येक वर्गातील विद्यार्थ्यांना विशेष रंगाचे ओळखपत्र देण्यात येईल.

ओळखपत्रासाठी विद्यार्थ्यांचा अलिकडचा पासपोर्ट आकाराचा फोटो देण्यात यावा. ओळखपत्र दररोज सोबत ठेवण्यात यावे. विद्यार्थ्यांने नमूद केल्यानुसार त्याच मार्गावर विद्यार्थ्यांना प्रवास करता येईल. पत्त्यामध्ये बदल झाल्यास तसे लेखी कळविणे आवश्यक आहे. ओळखपत्र हरवल्यास शाळेला कळविण्यात यावे व योग्य त्या शुल्कासह दुसरे ओळखपत्र पुरविण्यात येईल.

विद्यार्थ्यांसि स्विकारणाच्या व्यक्तीबाबत शाळेस कळविण्यात यावे. असे व्यक्ती हजर नसल्यास विद्यार्थ्यांसि शाळेत परत आणण्यास येईल.

बस सेवेबाबतच्या तक्रारी बसवाहक / परिचर यांना न सांगता शाळेच्या मुख्याध्यापक / प्राचार्य यांना कळविण्यात याव्या. याबाबत परिवहन अधिकाऱ्यांना मान्यता दिलेल्या बससेवा नियम व विनियम २०१० अंतर्गत कार्यवाही करण्यात येईल. कृपया बससेवा आवश्यक असल्यास पालकांच्या स्वाक्षरीसह अर्जात बसमार्ग विद्यार्थ्यांच्या वैयक्तिक माहिती दर्शविणार विवरणपत्र (बसमध्ये आवश्यक असणारे) पासपोर्ट आकाराचे छायाचित्र (मागे नाव व वर्ग लिहिलेले) इत्यादि तपशिलासह वर्गांशीकाकडे दिनांक ..... पर्यंत देण्यात यावा. अर्जासोबत फीचे धनादेश देण्यात येऊ नयेत.

दरवर्षी बससेवा देणाऱ्या कंत्राटदाराबरोबर (सामायिक प्रमाणित करारपत्र करण्यात येतात. असे करारपत्र बस सेवा प्रशासन कक्षात पडताळणीसाठी उपलब्ध आहेत. यासाठी यांचेकडे संपर्क साधावा.)

या सेवेसाठी आपले सहकार्य अपेक्षित आहे.

आपला,

नविन शैक्षणिक वर्ग

पासून सुरु होईल.

मुख्याध्यापक / प्राचार्य

परिशिष्ट ड

शालेय बस सेवेसाठी विद्यार्थ्यांचा / पालकांचा अर्ज

प्रेक्षक	
श्री / श्रीमती	पता
या विद्यार्थ्याचे पालक	निवासी दूरध्वनी क्र.
इयत्ता	कार्यालय दूरध्वनी क्र.
बसमार्ग	भ्रमणध्वनी क्र.
	दिनांक

प्रति,
मुख्याध्यापक / प्राचार्य,

महोदय,

माझ्या मुलासाठी / पाल्यासाठी शालेय बस सेवेकरिता मी अर्ज सादर करीत असून पुढील अटी / शर्ती व नियम मला मान्य असून या नियमांचे मी पालन करेन.

- १) शालेय बस सेवा पुरविणाऱ्या कंत्राटदारांबोबर योग्य ते नियम / करार करण्यासाठी मी शाळेला प्राधिकृत करतो. या प्राधिकाराद्वारे शाळा सामायिक प्रमाणित करारनाम्याच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेसाठी योग्य ते निर्णय घेऊ शकते.
- २) शाळा, उत्तम वाहक व दर्जेदार वाहने असलेल्या कंत्राटदाराची निवड करेल व याबाबत योग्य ती दक्षता घेण्यात येईल.
- ३) शालेय बससेवा उपलब्ध करण्याच्या योजनेमध्ये शाळेची भूमिका “सेवा पुरविण्याची” असून या सेवेचा वापर करताना कोणतेही नुकसान अथवा दुखापतीची जबाबदारी शाळेची असणार नाही. शालेय बस सेवेतील निष्काळजीपणा अथवा कर्तव्यात कसूर करणे इत्यादी सर्व बाबींसाठी कंत्राटदार जबाबदार असेल. याबाबत पालक / विद्यार्थी शाळेविरुद्ध कोणतीही कार्यवाही करणार नाही.
- ४) नियमित व किफायतशीर दराने शालेय बस सेवा उपलब्ध करण्याच्या योजनेत शाळेची भूमिका “सेवा पुरविणे” एवढीच असून या सेवेबाबत निर्माण होणाऱ्या कोणत्याही कायदेशीर / आर्थिक दायित्वाबाबत शाळेची जबाबदारी नसून ही या सेवेची मूळभूत अट आहे व ही अट पालकांना मान्य व स्वीकृत असेल.

आपला विश्वासू

स्वाक्षरी (पालक)

परिशिष्ट इ

विद्यार्थ्याची माहिती दर्शविणारे विवरणपत्र (पालकांनी शाळेला द्यावयाचे)

मुलाचे / पाल्याचे नाव :
बस क्रमांक :
थांबा क्रमांक :
सकाळी :
मध्यान्ह :
इयता :
बस परिचर आवश्यक आहे का : होय / नाही

स्वाक्षरी

दिनांक

(पालक)

परिशिष्ट इ

बसमध्ये विद्यार्थ्यांनी पालन करावयाचे नियम

- १) बस चालू होण्यापूर्वी विद्यार्थ्यांनी आपल्या जागेवर बसावे. बस चालू झाल्यावर उभे राहू नये.
- २) मोठ्या मुलांनी मागे बसावे.
- ३) प्रत्येक विद्यार्थ्यांनी आपले पास सोबत ठेवावे.
- ४) विद्यार्थ्यांनी आपल्या वस्तू स्वतः सांभाळाव्या.
- ५) शाळेच्या बॅग्ज बसच्या रॅकवर ठेवाव्या, बसण्याच्या जागेवर ठेवू नये.
- ६) बसमध्ये शांतता ठेवावी. गोंधळ करू नये. त्यामुळे चालकाचे लक्ष विचलत होऊ शकते.
- ७) योग्य थांब्यावर विद्यार्थी स्विकारण्यास कोणीही उपलब्ध नसल्यास अशा विद्यार्थ्यांस शाळेत परत आणण्यात येईल व पालकांनी लेखी विनंती केल्यावर सोडण्यात येईल.
- ८) विद्यार्थ्यांनी शरीराचा कोणताही भाग खिडकी अथवा दरवाजातून बाहेर काढू नये.
- ९) विद्यार्थ्यांनी बसमध्ये स्वच्छता ठेवावी.
- १०) विद्यार्थ्यांनी बसचे नुकसान केल्यास याबाबत मुख्याध्यापक / प्राचार्य यांना कळविण्यात येईल.
- ११) आवश्यक संख्येवढेच विद्यार्थी बसमध्ये प्रवेश करतील.
- १२) गैरवर्त्तनूक करणाऱ्या विद्यार्थ्यांची बससेवा रद्द करण्यात येईल.
- १३) विद्यार्थ्यांनी विहित वेळेपूर्वी थांब्यावर यावे. विद्यार्थ्यांसिठी बस थांबणार नाही.
- १४) निश्चित करण्यात आलेला बस थांबा अथवा बस यामध्ये काही बदल झाल्यास विद्यार्थी / पालक यांनी हा बदल २४ तास अगोदर शाळेला कळवावा.
- १५) बसमध्ये विसरलेली वस्तू शाळेमध्ये जमा करण्यात येईल.
- १६) विद्यार्थ्यांनी शिस्तीत व त्वरीत बसमध्ये चढ-उतार करावे. बस थांबल्याने वाहतुकीस अडथळा निर्माण होऊ शकतो. त्वरील नियम विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षिततेसाठी व सुरक्षित प्रवासासाठी करण्यात आले आहेत.

मुख्याध्यापक / प्राचार्य